

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

09 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte –Timofti Vladimir,

Judecători –Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care solicită casarea sentinței Tribunalul militar ale forțelor unite cutia poștală nr. 51 din 28 octombrie 1941, în cauza penală privindu-i pe

Strelia Nicolai XXX a.n XXX originar din regiunea XXX, r-l. XXX, sat XXX.

Meliniciuc Vasilii XXX a.n XXX, originar r-l. XXX, sat XXX

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

08.08.2018 – 09.10.2018 (instanța de recurs în anulare).

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Tribunalul militar ale forțelor unite cutia poștală nr. 51 din 28 octombrie 1941, Strelia Nicolai și Meliniciuc Vasilii au fost condamnați în baza art. 58-14 Cod penal al RSFSR, ambii la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicția în drepturi pe un termen de 5 ani, cu confiscarea averii personale, iar pedeapsa neexecutată de condamnați, stabilită prin sentințele anterioare au fost absorbite prin prezenta sentință.

2. Potrivit sentinței, inculpații Strelia Nicolai și Meliniciuc Vasilii au fost recunoscuți vinovați și condamnați pentru faptul că, ambii executând pedepse conform sentințelor de condamnare, la 15 octombrie 1941, aproximativ la ora 15:00, aflându-se la construcția fortificațiilor de apărare, prin înțelegere prealabilă, au evadat de sub supravegherea convoiului militar de pază al NKVD-ului. Datorită măsurilor de căutare luate, la 16 octombrie 1941, inculpații au fost reținuți și plasați în lagăr, prin acțiunile sale, inculpații Strelia Nicolai și

Meliniciuc Vasilii au comis infracțiunea prevăzută de art. 58-14 Cod penal al RSFSR.

3. Adjunctul Procurorului General Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, prin care invocă prevederile art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, și solicită casarea sentinței Tribunalul militar ale forțelor unite cutia poștală nr. 51 din 28 octombrie 1941, cu încetarea procesului penal în privința lui Strelia Nicolai și Melinciuc Vasilii, în baza art. 58-14 Cod penal al RSFSR, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpaților la răspundere penală, cu reabilitarea lor.

În susținerea celor menționate în textul recursului în anulare, Adjunctul Procurorului General invocă faptul că, în timpul anchetării cauzei și examinării în ședința de judecată, nu au fost acumulate probe ce ar confirma vinovăția inculpaților Strelia Nicolai și Meliniciuc Vasilii de sabotaj contrarevoluționar, adică de neîndeplinirea conștientă a anumitor obligațiuni sau executarea lor intenționat neglijată, cu scopul de slăbire a autorității guvernului și activității aparatului de stat, după cum era prevăzut la art. 54-14 Cod penal al RSFSR.

Sentința de condamnare în privința inculpaților a fost pronunțată luându-se la bază doar declarațiile inculpaților, nefiind cercetate și alte mijloace de probă, mai mult instanța de judecată a încălcat flagrant drepturile inculpaților la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, deși participarea acestuia era obligatorie.

Totodată invocând faptul că, condamnarea lui Strelia Nicolai și Meliniciuc Vasilii constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, din aceste motive consideră că hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Strelia Nicolai și Meliniciuc Vasilii în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpaților la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 6 pct. 44), art. 22 alin. (3), art. 452 alin. (1), art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare de către Procurorul General și adjuncții săi în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârile pronunțate, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului. Hotărârea judecătorească definitivă împiedică reluarea examinării procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazului în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată.

La 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „*activitate contrarevoluționară*”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Strelia Nicolai și Meliniciuc Vasilii au fost condamnați prin sentința Tribunalul militar ale forțelor unite cutia poștală nr. 51 din 28 octombrie 1941, în baza art. 58-14 Cod penal al RSFSR, sabotaj contrarevoluționar, adică de neîndeplinirea conștientă a anumitor obligațiuni sau executarea lor intenționat neglijată, cu scopul de slăbire a autorității guvernului și activității aparatului de stat.

Conform art. 5³ alin. (2) al Legii nr. 1225-XII din 08.12.1992, recursurile în anulare se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată prezența în speță a motivelor întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Strelia Nicolai și Meliniciuc Vasilii în baza art. 58-14 Cod penal al RSFSR, cu casarea acesteia și în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și reabilitarea condamnaților.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul în anulare declarat de către Adjunctul Procurorului General Roșioru Mircea, casează total sentința Tribunalul militar ale forțelor unite cutia poștală nr. 51 din 28 octombrie 1941, cu încetarea procesului penal în privința lui **Strelia Nicolai XXX** și **Meliniciuc Vasilii XXX** în baza art. 58-14 Cod penal al RSFSR, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lor la răspundere penală și dispune reabilitarea acestora, în conformitate cu art. 3 lit. a) a Legii Republicii Moldova nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **09 octombrie 2018.**

Președinte

Judecători

Timofti Vladimir

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor